

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Patrik MIK**

Název práce: Vztah délky ruky a kostí ruky: využití v odhadu pohlaví z otisků ruky u paleolitických umělců

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):
Doc. RNDr. Jaroslav Brůžek, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE** (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Autor diplomové práce uvádí, že „cílem práce je především pokusit se na základě rentgenových snímků ruky odhadnout z délky záprstních kostí délku ruky při zohlednění měkkých tkání. Vedlejším produktem je porovnání dvou často užívaných metod měření délky ruky a metody navržené Snowem (2013).“ **Tento cíl byl splněn, avšak jak formulace cílů, tak jejich splnění jsou v částečném rozporu s názvem práce.**

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Bezpochyby se jedná o náročný úkol, na který se diplomant důkladně připravil. Užití 116 bibliografických pramenů je vskutku nadprůměrné. Proporce teoretické části i výsledkové jsou relativně vyvážené, ačkoliv jak bude uvedeno níže, práce se jeví vzhledem k názvu jako nedokončená. Aniž bych chtěl nikterak snižovat práci diplomanta, známe řadu děl i renomovaných autorů, která z různých důvodů zůstala nedokončena a přesto jsou užívána. Rovněž mne překvapilo užití široké baterie statistických testů a příznám pro mne neznámých. Jejich použití se ukázalo jako potřebné a vybízí k následování.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitoly, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev, grafická úprava i odkazy na literaturu včetně kvality dokumentace jsou na požadované úrovni. Nicméně v řadě tabulek by bylo vhodné, aby byly vysvětleny všechny užití symboly. Rovněž by prospělo čitelnosti, kdyby byl striktně užit v tabulkách český jazyk, zvláště v tabulkách, které jsou středem zájmu diplomového úkolu. Nelze mne přesvědčit tvrzením, že symbolika „slope“, „intercept“ atd. nemajin v češtině ekvivalent. Pokud skutečně tomu tak je, je úkolem diplomanta, termín navrhnout.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Patrik Mik v teoretické části převedl vynikající práci a smysl pro syntézu. Po stručném, výstižném a postačujícím seznámení s anatomií, ontogenezí i evolucí ruky shromáždil na devíti stranách zásadní informace, potřebné k řešení diplomového úkolu, které se týkaly zdrojů variability velikosti ruky a jejich částí, mezipopulačních rozdílů, asymetrie i pohlavního dimorfizmu. Bravo!!!! Snad jedině, co

nerozvinul jsou údaje o přesnosti a spolehlivosti odhadu pohlaví podle kostry ruky, ačkoliv telegraficky jejich seznam uvádí již v úvodu práce.(str.1-2).

Kapitoly Materiál a Metody jsou psány stručně a přehledně. Pouze bych uvítal poznámku, zda RTG snímky ruky, které neodpovídají požadavkům telerentgenometrie, poskytují relevantní metrické údaje či nikoliv. Statistické metody i jejich použití nesou jasnou stigmatizaci osobností školitele.

Výsledková část na zhruba 25 stranách textu s dokumentací v podobě grafů a tabulek obsahuje testy interobservační i intraobservační shody, které ukazují dobrou shodu měření rozměrů. Neobvykle širokou baterii testů využil diplomant k hodnocení vztahů mezi délkami kostí ruky a celé ruky v souboru RTG mužů a žen. Zdárně se nám vyvíjející výsledky končí na straně 33, respektive poté, co jsou uvedeny grafy a tabulky, na straně 46. Přesvědčivým způsobem je provedena regrese odhadu délek ruky podle metakarpů za současného testování podmínek linearitu a rozptylu. Vskutku se jedná o nadstandardní prezentaci výsledků. Nevím a nemohu tušit, proč DP nepokračuje dál, protože od strany 47 začíná diskuze.

V diskusi na straně 53 dole čteme jasnou diskusi výsledků „*Přestože se nám podařilo sestavit regresní rovnice odhadu pohlaví pro většinu vztahů délek záprstních kostí s délkami ruky, tyto vztahy nevykazují značnou korelaci u mužů ($r < 0,75$) ani u žen ($r < 0,8$), což se projevilo na poměrně velké směrodatné chybě odhadu (SEE) u mužů (cca 3,1 % odhadnuté délky ruky) i u žen (cca 2,9 % odhadnuté délky ruky).* Tyto diskutované výsledky o predikci pohlaví jsem však v textu výsledků nenalezl.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Proč není ve shodě s názvem DP v textu diskutována obsažená technika odhadu pohlaví podle délky ruky a implikace pro odhad pohlaví autorů otisků ruky v paleolitickém kontextu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Vzhledem ke skutečnosti, že teoretický úvod i výsledková část jsou provedeny v nadstandardní kvalitě, považuji DP za nedokončenou, minimálně z důvodu diskrepance názvu a obsahu. Již ta část diplomového úkolu, která byla zpracována je pro mne dostačující pro DP a z těchto důvodů **navrhuji známku VELMI DOBŘE. Nechávám však prostor k posouzení a závěrečnému hodnocení na komisi, která jediná může komplexně posoudit odvedenou práci vzhledem ke kritériím na DP kladeným.**

Datum: 22.srpna 2014

Podpis: RNDr. Jaroslav Bružek, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie